

Fra: pederjop@online.no[pederjop@online.no]

Sendt: 19.11.2024 15:44:44

Til: Postmottak SFVL;Mjelstad,

Hermund[sfvlpost@statsforvalteren.no;hermund.mjelstad@statsforvalteren.no]

Kopi: Postmottak SFAG[sfagpost@statsforvalteren.no];fvr@fvr.no[fvr@fvr.no];'Arnodd

Håpnes'[ah@naturvernforbundet.no];tips@fvn.no[tips@fvn.no];sorlandet@nrk.no[sorlandet@nrk.no];

Tittel: klage kvotefri jakt etter gaupe

Statsforvalteren i Vestland, rovviltregion 1

Her er vår klage på vedtaket om kvotefri jakt etter gaupe i region 1 utvidet med 5 kommuner i tidligere Aust-Agder. Med hilsen Peder Johan Pedersen, fylkesleder

med kopi til statsforvalteren i Agder, Foreningen Våre rovdyr og fagrådgiver i Naturvernforbundet Arnodd Håpnes, Fædrelandsvennen og NRK Sørlandet



Naturvernforbundet
i Agder

Teateret, Kongensgate 2, Kristiansand

pederjop@online.no

telefon: 45605646

Statsforvalteren i Vestland

Klage på vedtak fra 29.10. om kvotefri jakt på gaupe i rovviltregion 1 fra 01.02. 2025 til 31.03.2025

Innledende merknader

Vi registrerer at det har vært stor variasjon i de tre siste vedtakene nemnda har fattet. Ikke jakt på gaupe i 2023, kvote på 8 gauper i 2024 (ingen gauper skutt) og fri jakt med vedtaket for 2025. Nemnda fatter tross dette alltid enstemmige vedtak. Vi har ikke fulgt samtalene forut for vedtakene, men synes det er rart at i den politiske bredt sammensatte nemnda, ikke synes å være divergerende syn på en art som har så stor økologisk betydning samtidig med den verdien dette flotte rovdyret har for opplevelse av villmarkspreget natur.

Nytt av året er at kommunene Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes og Bygland inngår i det vedtaket nemnda har fattet for region 1.

I beslutningsgrunnlaget for vedtaket inngår opplysninger om at det i dette året, er registrert to (!!) tilfeller av skade på husdyr forårsaket av gaupe, i Bygland og Kristiansand i et areal som omfatter nær 59000 km². Dette viser at skadepotensialet er helt ubetydelig og kan ikke legges til grunn for vedtaket.

Videre reagerer vi på nemndas tolkning av rovviltforliket i Stortinget fra 2011, sitat: *Videre fremgår det at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.*»

Forliket som det refereres til, innebærer fast tilstedeværelse med yngling, men det omfatter ikke streifdyr noe Naturvernforbundet tidligere har fått bekreftet ved klageavgjørelse i klima- og miljødepartementet. Når skade på husdyr oppstår og det kan spores til ett av de store rovdyrene, skal felling vurderes etter skadeomfang, forebyggende tiltak m.m. Vi reagerer på at saksfremstillingen for dette forholdet er mangelfull dvs misvisende. En interessant digresjon kan i spørsmålet om skade på husdyr være denne meldingen fra NRK- 17. mars 2024 — - *Over 1000 sau og lam skades eller drepes årlig av hund på beite*, ifølge beregninger fra Norsk Sau og Geit (NSG).

Gaupe er oppført som *sterkt truet* på vår nasjonale rødliste, og vi minner i denne sammenhengen om vår tilslutning til Naturavtalen hvor vi forplikter oss til å stoppe tap av artsmangfold og å styrke dette.

Å stanse tap av biologisk mangfold, innebærer også å sette i verk tiltak med mål om å øke tilstedeværelsen og utbredelsen av arter som står i fare for å bli borte fra vår natur. Vi viser her til nasjonale redningsplaner for arter som dverggås, hubro, fjellrev mfl. At forvaltningen av gaupe (og av andre store rovdyr) skal holdes på et (eksistens)minimum vitner om en lite enhetlig, forvirrende forvaltning av arter som står i stor fare for å forsvinne fra naturen vår.

Gjennom vår tilslutning til *Biomangfoldskonvensjonen* har vi tvert imot forpliktet oss til å vie ekstra oppmerksomhet mot arter som er sterkt eller kritisk truet gjennom å iverksette ekstra tiltak.

Vi er ikke kjent med at nemnda foretar slike vurderinger noe vi forventer at utvalget gjøre, utnevnte politikere som er gitt en så viktig og avgjørende oppgave med å forvalte nasjonalt og internasjonalt viktig artsmangfold.

Intakte, velfungerende økosystemer, naturmangfoldlovens § 4

Naturvernforbundet viser til den allmenne oppfatning som mellom annet kommer til uttrykk på våre læresteder og i lærebøker om biologi og miljøkunnskap vedrørende den betydningen de store rovdyrene har i naturen, i intakte og velfungerende økosystemer. Dovre var lenge et illustrerende eksempel på dette. Her hadde vi lenge et unikt eksempel på et intakt fjelløkosystem. Det var det siste området i Norge som huset både villrein, jerv og fjellrev. Artene hadde gjensidig nytte av hverandre. Reinsdyrene var livsgrunnlaget for jerven. Men som alle rovdyr går jerven etter de svakeste dyrene, og bidro også til en sunnere og mer robust reinsdyrstamme. Fjellreven forsynte seg av kadaverrester som jerven etterlot seg, en viktig livsbetingelse særlig om vinteren og i dårlige smånagerår. Jerv som i dag forsøker seg med yngling på Dovrefjell avlives i hiet sammen med valpene. Og fjellreven har forsvunnet. Nå forsøker man å få opp igjen en fjellrevbestand ved hjelp av utsetting og aktiv fôring. Men det holder ikke å drive kunstig oppdrett på fjellreven, hvis vi ikke opprettholder det økosystemet fjellreven trives i.

Dette eksemplet synes å være en nødvendig påminnelse om behovet for en annen forvaltning av de store rovdyrene enn den politikken som

utferdiges i rovviltregion 1 og som denne klagen retter seg mot. Vi viser i denne forbindelse til oppslag i NRK Sørlandet fra 14.11. 2024:

Flere rådyr blir påkjørt i Agder

Nærmere 4000 rådyr er blitt påkjørt på veiene i Agder de siste fem årene, det viser en oversikt fra Hjorteviltregisteret. Det er en økning på 1250 dyr fra forrige femårsperiode.

Dette innebærer store dyretragedier og en etisk utfordring til oss i tillegg til materielle kostnader med bakgrunn i en altfor høy bestand av rådyr. Gaupe har en nøkkelfunksjon i intakte økosystemer som naturmangfoldloven pålegger å tilstrebe (§ 4). Som andre av de store rovdyrene vil også gaupe bidra til sunne hjortedyrbestander ved å jakte svake, skadde og syke dyr. De store rovdyrene har en økologisk nøkkelfunksjon slik loven her understreker som et overordnet mål. Rådyr er gaupas viktigste byttedyr og vil ved tilstedeværelse i Agder være en effektiv alliert i arbeidet med å redusere de mange dyretragediene og ulykkene mellom bil og hjortevilt, i Agder nå særlig rådyr. Intakte økosystemer med store rovdyr vil også være et godt tiltak mot alvorlige sykdommer for hjortedyr som skrantesyke og fotråte, og for sykdom på andre arter med spredningsfare, eksempelvis hare med harepest.

Vi vil også nevne at bestanden av rødrev har øket i store deler av landet, også i region 1. Økning i bestanden av denne predatoren innebærer en særlig utfordring for småvilt, særlig hønsefugl. Tilstedeværelse av gaupe vil bidra til å redusere denne økologiske ubalansen både fordi rødrev kan være et byttedyr for gaupe og ved at rødrev trekker bort fra områder med gaupe (*Norges Dyr, Cappelen forlag, bind 1*).

Oppsummert

Naturvernforbundet mener vedtaket er i strid med naturmangfoldlovens presisering av *velfungerende, intakte økosystemer*. I begrunnelsen for nemndas vedtak er dette forholdet ikke engang nevnt. Heller ikke i forvaltningsplan for store rovdyr, 2014 er dette forholdet verken nevnt eller vurdert.

Konsekvensen av vedtaket bekrefter vår oppfatning at gaupa skal utryddes fra regionen 1 i tillegg til å gjelde for 5 nye kommuner. Dette vil være over en del av Norge som dekker 58527 km².

Bygland kommune har gaupe i sitt kommunevåpen. Vi tolker det til å være et ønske befolkningen i denne Setesdalskommunen vil vise av å ha dette stolte kattedyret i kommunen.

Når FN gjennom naturavtalen og vår tilslutning til den innstendig ber oss om å ta vare på og styrket artsmangfoldet, vil vedtaket i nemnda ikke være forenelig med det. Vedtaket må oppheves.

Med hilsen Peder Johan Pedersen, fylkesleder

